

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.003.06.2018
P/18/108

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/108 – Ochrona zabytków w województwie lubuskim na wypadek sytuacji kryzysowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze.
Kontroler	Mariusz Kniat, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LZG/1/2018 z dnia 3 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe we Wschowie (dalej: <i>Starostwo</i>), pl. Kosynierów 1c, 67-400 Wschowa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Boryczka – Starosta Wschowski (dalej: <i>Starosta</i>) od dnia 28 września 2011 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia¹, że Powiat Wschowski (dalej *Powiat*) w latach 2016-2018² nie w pełni rzetelnie realizował zadania z zakresu ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych.

Zaniechano bowiem sporządzenia kluczowych dla realizacji zadań w tym obszarze dokumentów planistycznych, tj. powiatowego programu opieki nad zabytkami oraz powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych. W Powiecie nie przeprowadzono analiz i nie diagnozowano problemów dotyczących ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych, a także nie szacowano koniecznych nakładów na realizację zadań w tym zakresie. Powiat nie dysponował również kompletnymi i aktualnymi informacjami o zabytkach zlokalizowanych na obszarze Powiatu, co może utrudniać prowadzenie skutecznych działań na rzecz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Pomimo braku wymaganych przepisami prawa dokumentów planistycznych Powiat podejmował szereg działań inwestycyjno-remontowych zmierzających do poprawy stanu technicznego posiadanych zabytków, a także prawidłowo udzielał ze środków budżetu Powiatu dotacji na dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych. Jednak wskutek wieloletnich zaniedbań i ograniczonych środków finansowych stan techniczny niektórych zabytków stanowiących własność Powiatu³ należy nadal uznać za niezadowalający i wymagający poprawy.

W okresie objętym kontrolą nie doszło do sytuacji kryzysowych skutkujących uszkodzeniem lub stratami w zabytkach będących w posiadaniu Powiatu.

Podkreślenia wymaga, że jeszcze w toku kontroli podjęto lub zadeklarowano działania, zamierzające do usunięcia części stwierdzonych nieprawidłowości.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Okres objęty kontrolą: lata 2016 – 2018 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) oraz lata wcześniejsze w zakresie zdarzeń i danych niezbędnych do dokonania ocen.

³ Tj.: budynku stanowiącego siedzibę Starostwa Powiatowego i budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 4.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie i organizacja zadań związanych z ochroną zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych

Opis stanu
faktycznego

Powiat zamieszkały był przez 39.256 osób⁴. W skład Powiatu wchodziły trzy gminy miejsko-wiejskie: Sława, Szlichtyngowa oraz Wschowa.

Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym⁵ do zadań samorządu powiatowego należą określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

1.1. Stosownie do postanowień Regulaminu Organizacyjnego Starostwa⁶ prowadzenie spraw związanych z ochroną zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych nie zostało wprost przypisane do żadnej z komórek organizacyjnych Starostwa. Analiza postanowień ww. Regulaminu wykazała natomiast, że:

- Wydziałowi Organizacyjnemu, Edukacji i Spraw Społecznych przypisano⁷ m.in. prowadzenie spraw z zakresu kultury ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- Wydziałowi Zarządzania Kryzysowego przypisano⁸ m.in. realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej oraz działania ochronne w zapobieganiu nadzwyczajnym zagrożeniom życia ludności i mienia (powodzie, rozległe pożary i inne klęski żywiołowe);
- Powiatowemu Konserwatorowi Zabytków (dalej: *PKZ*) przypisano⁹ zadania wynikające z porozumienia zawartego z Wojewodą Lubuskim w sprawie powierzenia Powiatowi prowadzenia spraw z zakresu właściwości wojewody lubuskiego realizowanych przez Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (dalej: *LWKZ* lub *Wojewódzki Konserwator*) dotyczących ochrony zabytków położonych w granicach administracyjnych Powiatu.

(dowód: akta kontroli str. 5-25, 306-311)

Ponadto ustalono, że:

- żadnemu z pracowników Starostwa nie przypisano zadań w zakresie sporządzenia i realizacji powiatowego programu opieki nad zabytkami, o którym mowa w przepisie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami¹⁰ (dalej: *u.o.z.*); a także opracowania i realizacji planów (powiatowego i jednostkowych dla zabytków będących w posiadaniu Powiatu) ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych¹¹ (dalej: *rozporządzenie w sprawie ochrony zabytków*);
- żaden z pracowników Starostwa nie posiadał wykształcenia kierunkowego dotyczącego problematyki związanej z ochroną zabytków oraz nie uczestniczył w szkoleniach z tego obszaru;
- w Starostwie nie wprowadzono odrębnych (wewnętrznych) procedur dotyczących realizacji zadań związanych z ochroną zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych.

(dowód: akta kontroli str. 5-25, 87, 306-311)

⁴ http://www.polskawliczbach.pl/powiat_wschowski, w oparciu o dane GUS.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 1868, ze zm.

⁶ Uchwała Nr 42/2015 Zarządu Powiatu Wschowskiego z dnia 27 października 2015 r.

⁷ § 15 pkt 24 Regulaminu Organizacyjnego.

⁸ § 22 pkt 2, 3 Regulaminu Organizacyjnego.

⁹ § 25 pkt 24 Regulaminu Organizacyjnego.

¹⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 2187, ze zm.

¹¹ Dz. U. Nr 212, poz. 2153.

Pomimo ujęcia w strukturze organizacyjnej Starostwa stanowiska PKZ (od czerwca 2010r.¹²) stanowisko to dotychczas nie zostało obsadzone.

Ustalono, że w latach 2009-2011 z inicjatywy Starosty Wschowskiego podjęto działania na rzecz ustanowienia stanowiska PKZ w porozumieniu z gminami oraz w uzgodnieniu z wojewodą lubuskim i LWKZ. W szczególności ustalono wstępną zgodę gmin na współfinansowanie kosztów funkcjonowania PKZ, a także uzyskano akceptację wojewody lubuskiego oraz LWKZ dla przekazania Powiatowi, w drodze porozumienia, niektórych zadań z zakresu nadzoru konserwatorskiego (art. 92 ust. 2 u.o.z.). Jednak wskutek wycofania się jednej z gmin z pierwotnych ustaleń odnośnie współfinansowania stanowiska PKZ – ostatecznie nie doszło do zawarcia ww. porozumienia.

(dowód: akta kontroli str. 26-47)

Starosta wyjaśnił, że: *Jako Powiat dostrzegaliśmy i nadal dostrzegamy zasadność funkcjonowania w strukturze Starostwa stanowiska Powiatowego Konserwatora Zabytków. Rozwiązanie takie służyłoby zarówno mieszkańcom Powiatu jak i inwestorom w obiektach zabytkowych, gdyż wyeliminowałoby to konieczność wyjazdów do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Zielonej Górze, a także mogłoby się przyczynić do przyspieszenia postępowań administracyjnych dotyczących zabytków. Powiatowy Konserwator Zabytków dysponowałoby również zdecydowanie lepszą znajomością specyfiki poszczególnych miejscowości, ich mieszkańców oraz ich potrzeb.*

Prowadzone jednak w latach 2009-2011 przez Powiat, wspólnie z Wojewodą Lubuskim, Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz z gminami z naszego Powiatu, działania na rzecz powołania tego stanowiska nie zakończyły się sukcesem. Jedną z gmin wycofała się bowiem ze wstępnych uzgodnień o współfinansowaniu funkcjonowania Powiatowego Konserwatora Zabytków. W najbliższym czasie rozważymy podjęcie ponownej inicjatywy na rzecz utworzenia tego stanowiska, jednak wymagałoby to zgody wszystkich gmin z Powiatu.

(dowód: akta kontroli str. 306-311)

W Powiecie nie utworzono powiatowego centrum zarządzania kryzysowego (dalej PCZK), o którym mowa w przepisie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym¹³. Stosownie do przepisu art. 18 ust. 2 ww. ustawy PCZK zapewnia przepływ informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego oraz wykonuje na szczeblu Powiatu m.in. następujące zadania:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne.

W związku z brakiem utworzenia PCZK Starosta nie określił w sposób formalny organizacji, siedziby oraz trybu pracy PCZK, w tym sposób całodobowego alarmowania członków zespołu zarządzania kryzysowego oraz sposób zapewnienia całodobowego obiegu informacji w sytuacjach kryzysowych, do czego był zobowiązany na podstawie przepisu art. 18 ust. 3 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 332-336)

Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego wyjaśnił, że: *Faktycznie dotychczas w Powiecie Wschowskim nie zostało utworzone Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w rozumieniu ustawy o zarządzaniu kryzysowym. W mojej ocenie wynikało to przede wszystkim z ograniczonych środków finansowych i kadrowanych związanych z koniecznością zapewnienia całodobowych dyżurów w celu zapewnienia przepływu informacji.*

¹² Uchwała Nr XLII/201/2010 Rady Powiatu Wschowskiego z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego we Wschowie.

¹³ Dz. U. z 2017 r. poz. 209, ze zm.

Pomimo braku formalnego utworzenia i funkcjonowania PCZK w jakiejś mierze na zasadzie wypracowanej praktyki jego zadania pełni Stanowisko Kierowania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej we Wschowie, gdzie pełnione są całonocne dyżury. Mając na uwadze powyższe, w sytuacjach wyczerpujących znamiona kryzysu na administrowanym terenie, dyżurny pełniący służbę na Stanowisku Kierowania KP PSP informuje drogą telefoniczną, bądź sms-ową, Naczelnika Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego o zaistniałej sytuacji, o czym następnie jest informowany przez Naczelnika - Starostę Wschowski. W zależności od oceny sytuacji, rozmiarów zdarzenia i potrzeb, podejmowane są dalsze decyzje i działania. Jeżeli zachodziłaby taka potrzeba, alarmowani byłoby członkowie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Powyższe rozwiązania organizacyjne nie zostały wprowadzone formalnie ustalone, jednak funkcjonują na zasadzie wypracowanej praktyki postępowania. Dostrzegam słabość rozwiązań doraźnych, a nie o charakterze systemowym, jednak wobec braku utworzenia PCZK należało wprowadzić choćby doraźne zasady i tryb postępowania umożliwiające przepływ informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego.

(dowód: akta kontroli str. 332-336)

1.2. W okresie objętym kontrolą Starosta nie dysponował pełnymi informacjami o zabytkach zlokalizowanych na obszarze Powiatu. Starosta nie posiadał dostępu do gminnych ewidencji zabytków (GEZ) gmin zlokalizowanych na obszarze Powiatu, natomiast w 2011 r. otrzymał od LWKZ wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (WEZ) oraz wykaz stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na obszarze Powiatu (bez wykazu zabytków ruchomych).

(dowód: akta kontroli str. 48-50, 306-311)

Stosownie do przepisu art. 21 u.o.z. ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy.

Starosta wyjaśnił, że: Obecnie faktycznie nie dysponujemy pełnymi i aktualnymi informacjami o zabytkach zlokalizowanych na obszarze Powiatu. Wynika to z faktu, że Powiat nie jest zobligowany do prowadzenia własnej ewidencji zabytków, a dostęp do gminnych ewidencji zabytków jest utrudniony. Nie każda z gmin ma bowiem kompletną i aktualną ewidencję. Mam świadomość, że dane w tym zakresie są nam niezbędne do sporządzenia powiatowego programu opieki nad zabytkami, dlatego też w najbliższym czasie zwrócimy się do gmin o przekazanie aktualnych ewidencji.

(dowód: akta kontroli str. 306-311)

Według informacji będących w posiadaniu Starostwa na obszarze Powiatu (stan na 31 grudnia 2017 r.) zlokalizowanych było 2.493 zabytków nieruchomych, z tego 253 wpisanych do rejestru zabytków (zabytki rejestrowe) oraz 2.240 ujętych tylko w wojewódzkiej ewidencji zabytków (zabytki ewidencyjne). Starostwo nie posiadało informacji o zabytkach ruchomych zlokalizowanych na obszarze Powiatu.

Powiat był właścicielem / współwłaścicielem 20 zabytków ewidencyjnych (nie posiadał zabytków rejestrowych) – nieruchomości, w tym 12 dróg oraz ośmiu budynków, tj.:

- budynek będący w trwałym zarządzie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. J. Korczaka (aktualnie Publiczne Gimnazjum Specjalne nr 3) we Wschowie, przy ul. Kościuszki 25;
- budynek będący w trwałym zarządzie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. J. Korczaka (aktualnie Szkoła Podstawowa Specjalna nr 4) we Wschowie, przy ul. Reymonta 1
- budynek nieodpłatnie udostępniony Gminie Wschowa¹⁴ (aktualnie budynek Samorządowego Przedszkola Nr 3) we Wschowie, przy Pl. Kosynierów 1;
- budynek będący w trwałym zarządzie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego (aktualnie budynek szkoły) we Wschowie, przy Pl. Kosynierów 1C;

¹⁴ Na podstawie umowy z dnia 1 marca 2004 r.

- budynek przekazany w najem Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „NASZ OŚRODEK” we Wschowie (Warsztaty Terapii Zajęciowej) we Wschowie, przy Pl. Kosynierów 1C;
- budynek będący współwłasnością ze Skarbem Państwa (aktualnie siedziba Starostwa i Sądu Rejonowego we Wschowie) we Wschowie, przy Pl. Kosynierów 1C;
- budynek będący w trwałym zarządzie I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Tomasza Zana (aktualnie budynek liceum) we Wschowie, przy ul. Matejki 1.
- budynek będący w trwałym zarządzie I Zespołu Szkół im. S. Staszica (aktualnie budynek szkoły) we Wschowie, przy ul. Kościuszki 11.

Powiat nie posiadał zabytków ruchomych oraz stanowisk archeologicznych.

(dowód: akta kontroli str. 48-86)

1.3. Zagadnienia dotyczące ochrony zabytków, w tym także na wypadek sytuacji kryzysowych nie były w kontrolowanym okresie (lata 2016-2018 I kw.) przedmiotem kontroli wewnętrznej i badań audytowych. Kwestie te nie były także w tym okresie przedmiotem kontroli zewnętrznych ani przedmiotem skarg i wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 87)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W strukturze organizacyjnej Starostwa nie określono komórek właściwych do realizacji przypisanych Powiatowi zadań z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, w tym w szczególności ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych (m.in. w zakresie opracowania powiatowego programu opieki nad zabytkami i planów ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych). Pomimo funkcjonowania w strukturze organizacyjnej Starostwa stanowiska PKZ dotychczas stanowisko to nie zostało obsadzone.

Powyższe zaniedbania organizacyjne mogły przyczynić się do zaniechania realizacji przypisanych Powiatowi obowiązków związanych m.in. ze sporządzeniem powiatowego programu opieki nad zabytkami oraz powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych (opis nieprawidłowości w tym zakresie przedstawiono w pkt. 2 niniejszego wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 5-48, 117-118)

Starosta wyjaśnił, że: *Aktualnie dostrzegam konieczność uzupełnienia i zmian w obowiązujących regulacjach wewnętrznych dotyczących organizacji zadań związanych z opieką nad zabytkami i ochroną zabytków, w tym w sytuacjach kryzysowych w celu jednoznacznego i kompleksowego przypisania tych obowiązków poszczególnym komórkom organizacyjnym Starostwa i pracownikom. W związku z powyższym w najbliższym czasie dokonamy zmian w tym zakresie.*

(dowód: akta kontroli str. 306-311)

2. Wbrew wymogom określonym w przepisie art. 18 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym w Powiecie nie utworzono Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, tj. kluczowej komórki (jednostki) organizacyjnej w zapewnieniu całodobowego przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego.

Starosta wyjaśnił, że: *Faktycznie dotychczas w Powiecie Wschowskim nie zostało utworzone Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w rozumieniu ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Brak funkcjonowania takich centrów jest problemem ogólnopolskim i wynika przede wszystkim z ograniczonych środków finansowych na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.*

Pomimo braku formalnie utworzonego centrum w praktyce staramy się zapewnić całodobowy przepływ informacji o zdarzeniach kryzysowych poprzez stanowisko Kierowania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej we Wschowie, gdzie pełnione są całodobowo dyżury.

W mojej ocenie takie rozwiązanie, dotychczas się sprawdzało, a nie wymaga dodatkowych środków finansowych. Jednocześnie informuję, że bez zapewnienia dodatkowych środków finansowych na

funkcjonowanie PCZK zgodnie z wymogami ustawy o zarządzaniu kryzysowym samorządy nie będą w stanie tworzyć takich jednostek.

(dowód: akta kontroli str. 332-336)

Ocena cząstkowa

W Starostwie nierzetelnie przypisano obowiązki związane z organizacją ochrony zabytków i opieką nad zabytkami na terenie Powiatu, w tym w szczególności na wypadek sytuacji kryzysowych. Nie określono bowiem komórek oraz pracowników właściwych do realizacji przypisanych Powiatowi zadań w tym obszarze. Pomimo funkcjonowania w strukturze organizacyjnej Starostwa stanowiska PKZ dotychczas stanowisko to nie zostało obsadzone.

Starosta nie dysponował również pełnymi i aktualnymi informacjami o zabytkach zlokalizowanych na obszarze Powiatu, co może utrudniać prowadzenie skutecznych działań na rzecz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

2. Opracowywanie i aktualizowanie programów / planów w zakresie ochrony zabytków

Opis stanu faktycznego

2.1. W Powiecie nie obowiązywał (do dnia zakończenia kontroli nie został sporządzony i przyjęty) kluczowy instrument kształtowania planowej i długookresowej polityki w zakresie opieki i ochrony zabytków, tj. powiatowy program opieki nad zabytkami (dalej: *Program*), o którym mowa w przepisie art. 87 ust. 1 u.o.z. Sporządzenie ww. Programu ma w szczególności na celu: włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, a także określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków.

(dowód: akta kontroli str. 105-113, 306-311)

Powiat nie szacował kompleksowo potrzeb dotyczących niezbędnych nakładów finansowych na prace przy zabytkach zlokalizowanych na terenie Powiatu, w tym w szczególności dotyczących ochrony zabytków w sytuacjach kryzysowych. W konsekwencji Powiat nie dysponował rzetelnymi informacjami o skali potrzeb i koniecznych nakładów w tym zakresie.

Szacunków takich dokonywano natomiast w przypadku konkretnych inwestycji dotyczących posiadanych przez Powiat zabytków. Informacje w tym zakresie wraz z zakresem wykonanych prac i ich kosztami przedstawiono w pkt. 3.1. niniejszego wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 105, 114, 306-311)

Starosta wyjaśnił, że *W związku z brakiem powiatowego programu opieki nad zabytkami, a także powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych nie szacowano kompleksowo potrzeb dotyczących niezbędnych nakładów finansowych na prace przy zabytkach, w tym ich ochronie w sytuacjach kryzysowych. Szacunki takie wykonywano natomiast w przypadku konkretnych inwestycji dotyczących posiadanych przez nas zabytków, na etapie opracowania dokumentacji projektowej i postępowań o udzielenie zamówień publicznych.*

(dowód: akta kontroli str. 306-311)

2.2. W dokumentach strategiczno-planistycznych Powiatu, problematyka ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych nie była uwzględniana.

W Strategii Rozwoju Powiatu na lata 2014-2020 (dalej: *Strategia*) ograniczano się jedynie do wskazania, że w obszarze 2 wizji rozwoju Powiatu pn. *Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej Powiatu* przewidziano przedsięwzięcia polegające na kontynuacji działań rewitalizacyjnych w zabytkowych centrach miast, a także renowację obiektów zabytkowych oraz włączenie ich w obieg gospodarczy¹⁵. Za miernik realizacji ww. przedsięwzięć przyjęto liczbę obiektów zabytkowych na terenie Powiatu poddanych procesowi renowacji¹⁶.

¹⁵ Obszar 2 pkt 2.1.1. oraz 2.2.2. Strategii (str. 37-39).

¹⁶ Str. 44 Strategii.

Według zapisów Strategii podstawą skutecznego wdrażania działań służących osiągnięciu przewidzianych w Strategii celów jest dysponowanie wiedzą o postępach w realizacji jej założeń oraz o uzyskiwanych efektach. Instrumentem służącym pozyskaniu tej wiedzy miało być monitorowanie (coroczne sprawozdania z monitoringu) oraz ewaluacja Strategii¹⁷. Zadania w zakresie nadzoru i monitorowania Strategii przypisano w szczególności stanowisku/jednostce – centrum koordynacyjnemu ds. monitorowania Strategii.

(dowód: akta kontroli str. 88-103, 306-311)

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie sporządzano corocznych sprawozdań z monitoringu Strategii, a Powiat nie dysponował informacjami o sposobie i zakresie realizacji ww. przedsięwzięć i miernika. W strukturze organizacyjnej Starostwa nie wyodrębniono stanowiska/jednostki – centrum koordynacyjnego ds. monitorowania Strategii.

(dowód: akta kontroli str. 88-103, 306-311)

Starosta wyjaśnił, że *Faktycznie zapisy Strategii w zakresie formalnego monitorowania jej wdrażania nie były przestrzegane. Wynikało to przede wszystkim z ograniczonych zasobów kadrowych i ogromu zadań nadkładanych na samorząd powiatowy. Pomimo braku formalnych sprawozdań z monitoringu staramy się na bieżąco pozyskiwać wiedzę o stanie zaawansowania przedsięwzięć przewidzianych w Strategii.*

Odnosząc się do przyjętego w Strategii miernika dotyczącego zabytków, aktualnie dostrzegam konieczność jego zmiany – przy ewentualnej aktualizacji Strategii. Sama informacja o liczbie obiektów zabytkowych na terenie Powiatu poddanych procesowi renowacji nie jest bowiem żadnym miernikiem realizacji tego przedsięwzięcia.

(dowód: akta kontroli str. 306-311)

Ponadto ustalono, że w Powiecie nie opracowano Planu wykorzystania powiatowego zasobu nieruchomości na okres 3 lat, określającego m.in. program zagospodarowania nieruchomości, do czego zobowiązywał przepis art. 25 ust. 2a w zw. z art. 25b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 104, 306-311)

2.3. W okresie objętym kontrolą (także w latach wcześniejszych) Powiat nie posiadał powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (dalej: *powiatowy plan ochrony zabytków*), do czego zobowiązywał przepis § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie ochrony zabytków.

Również dla żadnego z posiadanych zabytków (wykazanych w pkt. 1.3. niniejszego wystąpienia) nie opracowano planów ochrony zabytków (dalej: *plany jednostkowe*), o których mowa w przepisie § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 289, 302-304, 306-311)

Powiat nie dysponował wojewódzkim planem ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych opracowanym na potrzeby LWKZ (ani nie zna jego założeń – informacje w tym zakresie nie były przekazywane do Powiatu). Powiat nie dysponował również planami zabytków jednostek organizacyjnych posiadających zabytki na terenie Powiatu, ani nie zwracał się o ich otrzymanie.

Żadna z gmin (w skład Powiatu wchodzi trzy gminy) nie przekazała Staroście (Szefowi Obrony Cywilnej Powiatu) gminnych planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych do uzgodnienia, stosownie do wymogów określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ochrony zabytków.

(dowód: akta kontroli str. 289, 302-304)

¹⁷ Str. 59-61 Strategii.

¹⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 2147, ze zm.

Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego wyjaśnił, że (...) *Nie dysponujemy gminnymi i wojewódzkim planem ochrony zabytków, co ułatwiłoby nam sporządzenie planu powiatowego.*

Jednocześnie zadeklarował, że w najbliższym czasie Starostwo zwróci się do gmin o przekazanie do uzgodnienia planów gminnych.

(dowód: akta kontroli str. 302-304)

W okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące dokumenty z zakresu obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego:

1. Plan Obrony Cywilnej Powiatu Wschowskiego – wprowadzony Zarządzeniem Nr 123/2013 Starosty Wschowskiego - Szefa Obrony Cywilnej Powiatu z dnia 17 czerwca 2013 r. (ostatnia aktualizacja 15 kwietnia 2015 r.);
2. Powiatowy Plan Zarządzania Kryzysowego – sporządzony przez Starostę Wschowskiego w grudniu 2016 r., zatwierdzony przez Wojewodę Lubuskiego w lutym 2017 r.

Analiza ww. dokumentów wykazała, że w dokumentach tych nie ujęto zagadnień dotyczących bezpośrednio ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych.

Wskutek braku planów (powiatowego i jednostkowych) ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych (stanowiących stosownie do § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie ochrony zabytków integralną część planów obrony cywilnej) w Powiecie nie zostały zatem skonkretyzowane i zindywidualizowane przedsięwzięcia w zakresie ochrony poszczególnych zabytków zlokalizowanych na terenie Powiatu.

(dowód: akta kontroli str. 281, 290-304, 309)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wbrew wymogom określonym w przepisie art. 87 ust. 1 u.o.z. w Powiecie nie sporządzono kluczowego instrumentu kształtowania planowej i długookresowej polityki w zakresie opieki nad zabytkami i ochrony zabytków, tj. powiatowego programu opieki nad zabytkami.

Starosta wyjaśnił, że: *Faktycznie nie sporządziliśmy kluczowego instrumentu kształtowania planowej i długookresowej polityki powiatu w zakresie opieki nad zabytkami jakim niewątpliwie jest powiatowy program opieki nad zabytkami. Brak opracowania tego dokumentu wynikał zarówno z ograniczeń kadrowych i finansowych, ale także z braku pełnej i aktualnej wiedzy o zabytkach zlokalizowanych na obszarze Powiatu.*

Uważam również, że pomimo braku formalnych przeszkód do sporządzenia powiatowego programu bez uprzedniego sporządzenia gminnych programów opieki nad zabytkami, celowym byłoby zapewnienie zgodności między tymi dokumentami. Z tego co wiem, gminy z Powiatu Wschowskiego nie posiadają gminnych programów opieki nad zabytkami.

Niezależnie od powyższego, mając na względzie, iż brak tego dokumentu może nie sprzyjać, a nawet uniemożliwiać prowadzeniu długofalowych i racjonalnych działań w obszarze ochrony i opieki nad zabytkami, w najbliższym czasie przystąpimy do podjęcia prac nad sporządzeniem tego dokumentu.

(dowód: akta kontroli str. 105-113, 306-311)

2. Wbrew wymogom określonym w przepisie art. 25 ust. 2a w zw. z art. 25b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w Powiecie nie opracowano Planu wykorzystania powiatowego zasobu nieruchomości na okres 3 lat.

Starosta wyjaśnił, że: *Brak tego dokumentu wynikał z naszego przeoczenia. W możliwie najszerszym czasie przystąpimy do opracowania Planu wykorzystania powiatowego zasobu nieruchomości.*

(dowód: akta kontroli str. 104, 306-311)

3. Wbrew wymogom określonym w przepisach § 4 ust. 3 rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych w Powiecie nie opracowano

powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych

Zgodnie z przepisem § 7 ww. rozporządzenia ww. plany sporządza się w nieprzekraczalnym terminie 9 miesięcy od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia (tj. do dnia 15 lipca 2005r.). Stosownie do przepisu § 3 ust. 3 ww. rozporządzenia plany ochrony zabytków zawierają w szczególności:

- 1) informacje niezbędne do realizacji prac przygotowawczych oraz sprawnego koordynowania i zarządzania ochroną w poszczególnych etapach działania;
- 2) wykaz osób uprawnionych do podejmowania decyzji i kierowania ochroną;
- 3) wyszczególnienie sposobów przepływu informacji na wszystkich stopniach zarządzania.

Opracowanie planów ochrony zabytków jest zatem jednym z kluczowych elementów działań w czasie poprzedzającym wystąpienie konfliktu zbrojnego lub sytuacji kryzysowej, mających na celu uratowanie zabytków przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych. Plany ochrony zabytków mają być sporządzane, odpowiednio do przewidywanych i realnych zagrożeń, przez jednostki organizacyjne posiadające zabytki, gminy, powiaty, województwa oraz na poziomie kraju.

Starosta wyjaśnił, że *Mam świadomość konieczności opracowania tego kluczowego dla ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych dokumentu planistycznego. Na brak realizacji tego obowiązku wpłynął przede wszystkim brak dostatecznej wiedzy o sposobie sporządzania tego planu, a także braku pełnej informacji o zabytkach zlokalizowanych na obszarze Powiatu, w tym zwłaszcza o zabytkach ruchomych. Nie dysponujemy również gminnymi i wojewódzkim planem ochrony zabytków, co ułatwiłoby nam sporządzenie planu powiatowego. Jednocześnie deklaruję, że w najbliższym czasie przystąpimy do sporządzenia tego planu, po uprzednim zwróceniu się do gmin o przekazanie do uzgodnienia planów gminnych oraz informacji o posiadanych zabytkach.*

Na etapie prac nad planem postaramy się zdiagnozować faktyczne potrzeby w zakresie zabezpieczenia i przeciwdziałania zniszczeniom zabytków, w tym na wypadek sytuacji kryzysowych.

(dowód: akta kontroli str. 289, 302-304, 306-311)

4. Wbrew wymogom określonym w wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie zasad opracowania planów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (§ 16)¹⁹ oraz zapisom Planu Obrony Cywilnej Powiatu Wschowskiego (pkt. 1.8.) Plan ten nie był aktualizowany nie rzadziej niż co dwa lata (ostatnia aktualizacja 15 kwietnia 2015 r.).

Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego wyjaśnił, że: *Faktycznie Plan Obrony Cywilnej Powiatu Wschowskiego nie jest obecnie zaktualizowany zgodnie z obowiązującymi wymogami. Powyższe wynikało z mego przeoczenia. Deklaruję, że w najbliższym czasie poddam szczegółowej analizie aktualność zapisów Planu, zwłaszcza w kontekście zmian w obowiązujących przepisach i elementów stanu faktycznego wpływających na treść Planu, a w przypadku stwierdzenia konieczności zmian w Planie dokonamy niezbędnych modyfikacji bądź formalnie potwierdzimy aktualność obowiązujących zapisów Planu.*

(dowód: akta kontroli str. 281, 290-304)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia brak przygotowania przez Powiat kluczowego aktu prawa miejscowego dotyczącego problematyki zabytków, tj. powiatowego programu opieki nad zabytkami, a także nieopracowanie powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

W Powiecie nie przeprowadzono analiz i nie diagnozowano problemów dotyczących ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych, a także nie szacowano koniecznych nakładów na realizację zadań w tym zakresie.

Zaniechanie opracowania tych dokumentów – niezależnie od naruszenia obowiązującego prawa – może nie gwarantować skutecznej ochrony zabytków na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych.

¹⁹ http://www.ock.gov.pl/prawo/akty_urzedowe_szefa_ock

3. Realizacja zaplanowanych działań na wypadek sytuacji kryzysowych

Opis stanu faktycznego

3.1. Mimo braku sporządzenia powiatowego programu opieki na zabytkami oraz planów ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych (powiatowego oraz jednostkowych) w latach 2016-2018 (I kw.) zrealizowano następujące przedsięwzięcia dotyczące posiadanych przez Powiat zabytków za łączną kwotę 5.769,1 tys. zł, z tego 3.103,3 tys. zł pochodziło ze źródeł zewnętrznych²⁰:

- budynek Publicznego Gimnazjum Specjalnego nr 3 (ul. Kościuszki 25, we Wschowie): przebudowa pomieszczeń szatni na sale lekcyjne – za łączną kwotę 54,2 tys. zł;
- budynek Warsztatów Terapii Zajęciowej (Pl. Kosynierów 1C, we Wschowie): przebudowa budynków po byłej bibliotece i barze na pomieszczenia Warsztatów Terapii Zajęciowej – za łączną kwotę 143,6 tys. zł;
- budynek I Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Tomasza Zana (ul. Matejki 1, we Wschowie): termomodernizacja budynku szkoły i przebudowa pomieszczeń, renowacja podłogi, wymiana drzwi i poręczy, odrestaurowanie korytarzy i auli – za łączną kwotę 5.316,6 tys. zł (z tego 3.103,3 tys. zł z dofinansowania ze środków RPO – Lubuskie 2020);
- budynek I Zespołu Szkół im. S. Staszica (ul. Kościuszki 11, we Wschowie): wykonanie prac malarskich, renowacja drzwi, wymiana opierzenia – za łączną kwotę 254,5 tys. zł

(dowód: akta kontroli str. 114-175)

W 2017 r. Powiat pozyskał środki w wysokości 3.054.898,05 zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 na zadanie pn. *Termomodernizacja budynki I Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Tomasza Zana we Wschowie*²¹ – budynek wpisany do WEZ.

(dowód: akta kontroli str. 114-175)

Ponadto Powiat w 2016 r. składał wniosek do Urzędu Marszałkowskiego o dofinansowanie projektu pn. *Modernizacja i doposażenie pracowni w szkołach Powiatu Wschowskiego* (w trzech budynkach zabytkowych stanowiących własność Powiatu) o łączne wartości 1.811,7 tys. zł. W odpowiedzi na ww. wniosek Zarząd Województwa Lubuskiego zaproponował – z uwagi na ograniczoną alokację środków – obniżenie dofinansowania z kwoty 1.540,0 tys. zł na 213,8 tys. zł, w związku z czym Powiat zrezygnował z zaproponowanego dofinansowania uzasadniając to brakiem możliwości zapewnienia zwiększonego wkładu własnego.

(dowód: akta kontroli str. 176)

Poza ww. wnioskiem Powiat nie aplikował o pozyskanie środków zewnętrznych (np. w ramach dotacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, LWKZ) na realizację zadań dotyczących opieki nad zabytkami i ochroną zabytków, w szczególności na wypadek sytuacji kryzysowych.

(dowód: akta kontroli str. 176)

Starosta wyjaśnił, że: *W związku z brakiem kluczowych dokumentów planistycznych tj. powiatowego programu opieki nad zabytkami i powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych nie dysponujemy dostateczną diagnozą faktycznych potrzeb w tym zakresie. Nader istotnym problemem są również ograniczenia finansowe związane z koniecznością zapewnienia wkładu własnego. Jednocześnie deklaruję, że po opracowaniu ww. dokumentów*

²⁰ Umowa nr RPLB.03.02.01-08-0016/16-00 z dnia 22.12.2016 r. o dofinansowanie przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze projektu pn. współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

²¹ Umowa o dofinansowanie nr RPLB.03.02.02-08-0016/16-00 z dnia 22 grudnia 2016 r.

planistycznych dokonamy szerokiego rozpoznania w zakresie możliwości dofinansowania realizacji tych przedsięwzięć ze źródeł zewnętrznych.

(dowód: akta kontroli str. 306-311)

W Powiecie obowiązywała uchwała Rady Powiatu Wschowskiego z dnia 31 sierpnia 2011 r. roku²² w sprawie zasad i trybu postępowania o udzielenie, rozliczenie i kontroli dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanym do rejestru zabytków, niestanowiących własności Powiatu Wschowskiego, o której mowa w przepisie art. 81 ust. 1 u.o.z.

(dowód: akta kontroli str. 177-179)

W okresie objętym kontrolą do Powiatu wpłynęło ogółem cztery wnioski o dofinansowanie zadań związanych z ww. pracami przy zabytkach (na rok 2016 – jeden, na rok 2017 – trzy) na łączną kwotę dofinansowania 81,7 tys. zł (na rok 2016 – 20,0 tys. zł, na rok 2017 – 66,7 tys. zł), z czego dofinansowano dwa zadania w łącznej kwocie 34,8 tys. zł, tj.:

- Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Michała Archaniola w Sławie na *Wykonanie dokumentacji technicznej (tj. projektu budowlanego i wykonawczego) na remont dachu i elewacji budynku kościoła pw. Miłosierdzia Bożego w Sławie* – w kwocie 14,8 tys. zł²³ (kwota wnioskowana – 20,0 tys. zł);
- Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Jakuba Apostoła w Konradowie na *Dofinansowanie prac budowlanych i restauratorskich w kościele filialnym p.w. bł. Szymona z Lipnicy w Starych Drzewcach polegających na montażu systemu Aquapol oraz wykonanie pomiarów zawilgocenia murów* – w kwocie 20,0 tys. zł²⁴ (kwota wnioskowana – 25,0 tys. zł).

Analiza dokumentacji Starostwa w zakresie przyznania, rozliczenia i wydatkowania ww. dotacji zgodnie z przeznaczeniem – nie wykazała nieprawidłowości.

Z uwagi na ograniczone środki finansowe nie dofinansowano dwóch wniosków złożonych na 2017 r. na następujące zadania:

- Muzeum Ziemi Wschowskiej na *Dofinansowanie II etapu prac konserwatorskich przy płytach epitafijnych Staromiejskiego Cmentarza Ewangelickiego we Wschowie* – kwota wnioskowana: 19,7 tys. zł;
- Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła w Serbach na *Dofinansowanie prac konserwatorskich zabytkowej chrzcielnicy z kościele filialnym pw. Św. Jadwigi Śląskiej w Goli* (gmina Szlichtyngowa) – kwota wnioskowana: 22,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 177-274)

O udzielonej w roku 2017 dotacji dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Jakuba Apostoła w Konradowie Starosta poinformował – pismem z dnia 5 kwietnia 2017 r. inne organy uprawnione do udzielania dotacji, tj.: Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, LWKZ, Sejmik Województwa Lubuskiego, Radę Miejską we Wschowie i w Szlichtyngowej, czym dopełnił obowiązek określony w przepisie art. 82 ust. 3 u.o.z.

Obowiązek ten nie został dopełniony w przypadku dotacji udzielonej w roku 2016 dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Michała Archaniola w Sławie.

W Starostwie nie prowadzono wykazu udzielonych dotacji, do czego zobowiązywał przepis art. 82 ust. 3 u.o.z.

(dowód: akta kontroli str. 275-278)

²² Nr X/54/2011.

²³ Umowa z dnia 4 marca 2016 r., Or.4123 – 8/2015.

²⁴ Umowa z dnia 4 kwietnia 2017 r., OSE.4123 – 3/2016.

Starostwo posiadało następujące informacje o udzielonych w latach 2016-2017 dotacji dla właścicieli zabytków położonych na terenie Powiatu przez:

- Gminę Wschowa:

W roku 2016 dwie dotacje na łączną kwotę: 25,0 tys. zł dla:

- Wspólnoty Mieszkaniowej Ks. Kostki 7 we Wschowie na *Odnowienie i uzupełnienie tynków elewacji oraz klatki schodowej z uwzględnieniem charakterystycznej dla zabytku kolorystyki – Księdza Andrzeja Kostki 7 we Wschowie* w kwocie 11,0 tys. zł;
- Wspólnoty Mieszkaniowej Powstańców Wielkopolskich 1, Rynek 5, Rynek 6 we Wschowie na *Odnowienie i uzupełnienie tynków elewacji południowej oraz zachodniej wraz z elementami sztukatorskimi z uwzględnieniem charakterystycznej dla zabytku kolorystyki na budynku Powstańców Wielkopolskich 1 we Wschowie* w kwocie 14,0 tys. zł;

W roku 2017 trzy dotacje na łączną kwotę: 25,0 tys. zł dla:

- Wspólnoty Mieszkaniowej Ks. Kostki 3 we Wschowie na *Remont kapitalny dachu budynku - Ks. Kostki 3 we Wschowie* w kwocie 6,8 tys. zł;
- Wspólnoty Mieszkaniowej Powstańców Wielkopolskich 1, Rynek 5, Rynek 6 we Wschowie na *Remont klatki schodowej oraz renowacja drzwi frontowych w budynku Powstańców Wielkopolskich 1, renowacja drzwi frontowych w nieruchomości Rynek 5 oraz renowacja drzwi frontowych w nieruchomości Rynek 6* w kwocie 9,8 tys. zł;
- Wspólnoty Mieszkaniowej Rynek 8 we Wschowie na *Wykonanie badań stratygraficznych tynków oraz warstw malarskich na stolarce naświetla i nadproża na elewacji frontowej, wykonanie i montaż drzwi wejściowych na elewacji frontowej wraz z wykonaniem nowych ościeżnic oraz remont elewacji frontowej budynku* w kwocie 8,3 tys. zł;

(dowód: akta kontroli str. 280)

3.2. Badanie stanu technicznego oraz istniejących zabezpieczeń na wypadek sytuacji kryzysowych czterech zabytków ujętych w ewidencji zabytków stanowiących własność Powiatu, tj.:

1. budynek będący w trwałym zarządzie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. J. Korczaka (aktualnie Publiczne Gimnazjum Specjalne nr 3) we Wschowie, przy ul. Kościuszki 25;
2. budynek będący w trwałym zarządzie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. J. Korczaka (aktualnie Szkoła Podstawowa Specjalna nr 4) we Wschowie, przy ul. Reymonta 1;
3. budynek będący współwłasnością ze Skarbem Państwa (aktualnie siedziba Starostwa i Sądu Rejonowego we Wschowie) we Wschowie, przy Pl. Kosynierów 1C;
4. budynek będący w trwałym zarządzie I Zespołu Szkół im. S. Staszica (aktualnie budynek szkoły) we Wschowie, przy ul. Kościuszki 11.

wykazało, m.in. że:

- każdy z zabytków posiadał założoną książkę obiektu budowlanego, o której mowa w przepisie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²⁵;
- w latach 2016-2017 przeprowadzone corocznie kontrole (przeglądy okresowe) stanu technicznego obiektów (zabytków), o których mowa w przepisie art. 62 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy; natomiast wymagane kontrole 5-letnie, o których mowa w przepisie art. 62 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy; nie zostały przeprowadzone dla dwóch zabytków (poz. nr 2 i 4);

²⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 1332, ze zm.

- instrukcje bezpieczeństwa pożarowego opracowano dla każdego użytkowanego obiektu (zabytku);
- obiekty posiadały elementy ochrony przeciwpożarowej, tj. m.in. gaśnice, instalacja odgromowa, czujki przeciwpożarowe (oddymiania), za wyjątkiem jednego zabytku (pozycja nr 2);
- na terenie obiektów (zabytków) umieszczono oznakowanie związane z drogami ewakuacji;
- dwa zabytki (poz. nr 1 i 3) posiadały monitoring wewnętrzny i zewnętrzny, a zabytki (poz. nr 2 i 4) tylko wewnętrzny; trzy zabytki (poz. nr 1, 2 oraz 4) nie posiadały zabezpieczeń alarmowych, natomiast zabytek nr 3 był obiektem całodobowo monitorowanym przez firmę ochraniarską, z podglądem wejścia oraz czujnikami ruchu na korytarzach;
- stan techniczny użytkowanych obiektów (wg dokumentacji z przeglądów okresowych) określany jest jako dobry, średni lub zadowalający – i nie stwarza zagrożeń dla dalszej bezpiecznej eksploatacji obiektów, przy czym w budynku będącym siedzibą Starostwa (poz. nr 3) stwierdzono liczne uszkodzenia elewacji, a także pęknięcia i uszkodzenia dachówek i zalecono wymianę dachówek na nowe – na budynku zamieszczono tablice z informacją *Uwaga! Spadające dachówki*.

(dowód: akta kontroli str. 337-349)

Starosta wyjaśnił, że *Mam świadomość wieloletnich zaniedbań związanych z inwestowaniem w obiekty zabytkowe. Jako władze Powiatu, staramy się w miarę posiadanych możliwości finansowych, dążyć do poprawy tego stanu. Proces ten jednak wymaga sporych nakładów i jako taki będzie rozłożony w czasie. W pierwszej kolejności staraliśmy się inwestować w obiekty szkolne, natomiast siedziba Starostwa, której stan elewacji i dachu wymaga koniecznych napraw, będzie remontowana w kolejnych latach.*

(dowód: akta kontroli str. 348-349)

3.3. W okresie objętym kontrolą Starosta Wschowski nie kierował zawiadomień do właściwych organów związanych czynami karalnymi dotyczącymi zabytków – z uwagi na brak zdarzeń kwalifikujących się do zawiadomień.

(dowód: akta kontroli str. 279)

3.4. W okresie objętym kontrolą Starostwo nie prowadziło działań o charakterze informacyjno-szkoleniowym (w tym za pośrednictwem mediów, jednostek oświaty) na rzecz upowszechnienia wiedzy o właściwej ochronie zabytków oraz zasadach prawidłowego postępowania na wypadek sytuacji kryzysowych.

(dowód: akta kontroli str. 279)

Starosta wyjaśnił, że: *Dostrzegam zasadność i celowość upowszechniania wiedzy o wartości i znaczeniu zabytków jako istotnego elementu polskiego dziedzictwa kulturowego, w tym również o konieczności ochrony tych dóbr kultury. Na szczęście dotychczas nie wystąpiły w naszym Powiecie zdarzenia o charakterze kryzysowym, które doprowadziłyby do nieodwracalnych zniszczeń. Mam jednak pełną świadomość potencjalnych ryzyk i zagrożeń z tym związanych. W związku z powyższym w najbliższym czasie postaramy się przeprowadzić analizy, czy i jakie działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym, można by zrealizować w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom.*

(dowód: akta kontroli str. 306-311)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wbrew wymogom określonym w przepisie art. 82 ust. 3 u.o.z. o udzielonej w roku 2016 dotacji dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Michała Archaniola w Sławie na Wykonanie dokumentacji technicznej (tj. projektu budowlanego i wykonawczego) na remont dachu i elewacji budynku kościoła pw. Miłosierdzia Bożego w Sławie – w kwocie 14,8 tys. zł Starostwo nie poinformowało innych organów uprawnionych do udzielania dotacji, tj.:

Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Sejmik Województwa Lubuskiego, Radę Miejską w Ślawie.

Inspektor w Wydziale Organizacyjnym, Edukacji i Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym we Wschowie²⁶ wyjaśniła, że: *Faktycznie o dotacji udzielonej w 2016 r. nie poinformowaliśmy właściwych organów. Wynikało to z mego przeoczenia. Jednocześnie informuję, że obowiązek ten został dopełniony w roku 2017 i dołożę najwyższej staranności by powyższy błąd nie zdarzył się w przyszłości.*

(dowód: akta kontroli str. 276, 278)

2. W latach 2016-2018 (do nadal) w Starostwie Powiatowym we Wschowie nie był prowadzony wykaz udzielonych dotacji, co stanowiło naruszenie obowiązku określonego w przepisie art. 82. ust. 3 u.o.z.

Ww. Inspektor wyjaśniła, że *Zaniechanie prowadzenia tego wykazu wynikał z braku mojej świadomości o konieczności jego prowadzenia. Jednocześnie deklaruję, że w możliwie najszybszym czasie sporządzę taki wykaz i będę go prowadzić na bieżąco.*

(dowód: akta kontroli str. 277-278)

3. W przypadku dwóch obiektów budowlanych, tj. budynku będącego w trwałym zarządzie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. J. Korczaka (aktualnie Szkoła Podstawowa Specjalna nr 4) we Wschowie, przy. ul. Reymonta 1 oraz budynku będącego w trwałym zarządzie I Zespołu Szkół im. S. Staszica (aktualnie budynek szkoły) we Wschowie, przy ul. Kościuszki 11 Powiat oraz podmiot zarządzający tymi obiektami nie dysponowali dokumentami potwierdzającymi dokonywanie okresowych przeglądów (5-letnich) stanu technicznego tego obiektu, co stanowiło naruszenie art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane.

(dowód: akta kontroli str. 337-349)

Starosta wyjaśnił, że: *Wymagane przeglądy okresowe dla tych budynków zostaną w trybie pilnym przeprowadzone. Jednocześnie informuję, że zwiększę nadzór nad realizacją obowiązków wynikających z Prawa budowlanego w obiektach stanowiących własność Powiatu, a kierownicy jednostek powiatowych użytkujących te obiekty zostaną zobligowani do bieżącego monitorowania stanu realizacji tych obowiązków.*

(dowód: akta kontroli str. 348-349)

Uwaga dotycząca
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na konieczność prowadzenia dalszych prac zmierzających do poprawy stanu zabezpieczania i ochrony posiadanych zabytków, po uprzednim zdiagnozowaniu faktycznych potrzeb w tym zakresie. Zaplanowanym i długofalowym działaniom w tym zakresie powinno sprzyjać – zadeklarowane w toku niniejszej kontroli – opracowanie powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych, a także powiatowego programu opieki nad zabytkami.

Ocena częściowa

Pomimo braku wymaganego przepisami prawa powiatowego programu opieki nad zabytkami i powiatowego planu ochrony zabytków Powiat podejmował szereg działań inwestycyjno-remontowych zmierzających do poprawy stanu technicznego posiadanych zabytków, a stan tych zabytków należy uznać za niezagrożający bezpieczeństwu z nich korzystaniu. Pozytywnie należy ocenić udzielanie ze środków budżetu Powiatu dotacji na dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych.

²⁶ Do obowiązków tego pracownika należało prowadzenie spraw związanych z udzieleniem dotacji na konserwację zabytków.

4. Ochrona zabytków w sytuacjach kryzysowych

Opis stanu
faktycznego

Z dokumentacji Starostwa wynika, że w okresie objętym kontrolą sytuacje kryzysowe (orkan „Ksawery” – 5 październik 2017 r.) doprowadziły do uszkodzenia ogółem 21 budynków mieszkalnych oraz 26 budynków gospodarczych, z tego jeden obiekt stanowiący zabytek – uszkodzony dach kościoła parafii Rzymskokatolickiej Św. Stanisława Biskupa we Wschowie (Pl. Farny 3).

Starostwo nie posiadało dokumentacji dotyczącej zakresu szkód i prowadzonych działań związanych z ww. zdarzeniem dotyczącym zabytku.

(dowód: akta kontroli str. 281-284, 302-304)

Naczelnik Wydziału Zarządzenia Kryzysowego wyjaśnił, że: *O zdarzeniu dotyczącym uszkodzeniu tego zabytku uzyskaliśmy informację drogą elektroniczną z gminy Wschowa. Starostwo nie dysponuje dokumentacją dotyczącą zakresu szkód i prowadzonych działań związanych z ww. zdarzeniem dotyczącym zabytku. Nie zwracaliśmy się o tę dokumentację i nie informowaliśmy Lubuskiego Konserwatora Zabytków o tym zdarzeniu.*

(dowód: akta kontroli str. 302-304)

O ryzyku i zagrożeniach związanych z ww. sytuacjami kryzysowymi Starosta był powiadamiany drogą elektroniczną przez Centrum Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., tj.:

- o godz. 14:34 w dniu 4 października 2017 r. o orkanie „Ksawery” - ostrzeżenie meteorologiczne Nr 52 – od godz. 14:00 do godz. 20:00 dnia 5 października 2017 r. przewidywany silny wiatr w porywach 115 km/h, lokalnie 130 km/h, z kierunków zachodnich.

(dowód: akta kontroli str. 285-288)

Pomimo posiadania tych informacji Starostwo nie powiadamiało zarządców (administratorów) zabytków stanowiących własność Powiatu o zagrożeniach (ryzykach) związanych w wystąpieniem ww. sytuacji kryzysowych oraz nie podejmowało innych przedsięwzięć zapobiegawczych i zabezpieczających, określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie ochrony zabytków.

(dowód: akta kontroli str. 281-288, 302-304)

Naczelnik Wydziału Zarządzenia Kryzysowego wyjaśnił, że: *W związku z tymi informacjami nie podejmowałem żadnych działań dotyczących posiadanych przez Powiat zabytków, w szczególności nie powiadamiałem o tym zarządców tych obiektów. Aktualnie nie posiadam wiedzy jakie Powiat posiada zabytki i kto nimi zarządza (administruje), a ponadto obowiązujące procedury nie przewidują powiadamiania tych podmiotów. Postaram się pozyskać informację o tych zabytkach i każdorazowo – w uzasadnionych przypadkach – powiadamiać zarządców zabytków o ryzykach i zagrożeniach związanych z prognozowanymi sytuacjami kryzysowymi.*

(dowód: akta kontroli str. 302-304)

Według informacji z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej we Wschowie w latach 2016-2018 (I kw.) przeprowadzono ogółem 24 interwencji w obiektach zabytkowych, z tego dwie dotyczyły pożarów w tych obiektach, a osiem uszkodzeń technicznych budynków (uszkodzony dach, usunięcie obluzowanych dachówek, oberwane rynny).

Ponadto Komendant Powiatowy PSP we Wschowie wskazał, że (...) *problemem, który może wystąpić podczas akcji ratowniczo-gaśniczej w budynkach zabytkowych, w szczególności w muzeach jest ewakuacja eksponatów i ich właściwe zabezpieczenie.*

(dowód: akta kontroli str. 314-328)

Według informacji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego we Wschowie w ww. okresie prowadzono trzy postępowania dotyczące zdarzeń związanych z zabytkami z uwagi na ich nieodpowiedni stan techniczny.

W sprawie utrudnień lub ograniczeń w ochronie zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych PINB wskazał, że: *Skuteczne zastosowanie art. 69 ust. 1 Prawa budowlanego zarówno w stosunku*

do obiektów zabytkowych jak i innych czyli podjęcie niezwłocznych działań mających na celu usunięcie niebezpieczeństwa dla ludzi lub mienia (w sytuacjach kryzysowych) wymaga pieniędzy z natychmiastowym dostępem. Właściele zabytków często nie posiadają pieniędzy na działania zabezpieczające. Także PINB nie ma pieniędzy na działania zabezpieczające, a ewentualny wykonawca zabezpieczeń żąda natychmiastowej zapłaty za wykonanie zabezpieczeń (a nie deklaracji, że pieniądze uzyska po ściągnięciu ich od właściciela). Także Państwowa Straż Pożarna nie posiada najprostszego nawet wyposażenia do wykonania zabezpieczeń takiego jak stemple, stałe ogrodzenia i.t.d. (zabezpieczenia terenu katastrofy budowlanej taśmą ostrzegawczą są iluzoryczne np. przed dziećmi).

(dowód: akta kontroli str. 312-313)

Według informacji z Komendy Powiatowej Policji we Wschowie w latach 2016-2018 (I kw.) nie odnotowano zdarzeń kryminalnych dotyczących zabytków na terenie Powiatu.

W sprawie utrudnień lub ograniczeń w ochronie zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych Komendant wskazał, że *Współpraca z przedstawicielami Konserwatora Zabytków oraz Straży Pożarnej układa się bardzo dobrze, nie występowały, ani nie występują żadne trudności i ograniczenia związane z obowiązującym prawem w sprawowaniu skutecznej ochrony nad zabytkami.*

(dowód: akta kontroli str. 329-330)

Ustalono, że Starostwo nie dysponowało informacjami o ww. zdarzeniach (sytuacjach) dotyczących zabytków.

Naczelnik Wydziału Zarządzenia Kryzysowego wyjaśnił, że: *Nie posiadamy informacji o tych zdarzeniach. Służby i organy działają w ramach własnych zadań i kompetencji i nie zawsze zachodzi konieczność informowania się nawzajem. Na szczęście w latach 2016-2018 (I kw.) nie wystąpiły sytuacje kryzysowe, które doprowadziłyby do uszkodzeń lub zniszczeń zabytków. Mam świadomość, że wskutek braku powiatowego planu ochrony zabytków, ograniczonych zasobów kadrowych i finansowych w wypadku sytuacji kryzysowych prowadzone przez nas działania miałyby charakter działań doraźnych i nie w pełni skoordynowanych. Dlatego też postaramy się w najbliższym czasie dokonać analizy ryzyk i zagrożeń z tym związanych w celu zapewnienia jak najlepszej ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych.*

(dowód: akta kontroli str. 302-304)

W okresie objętym kontrolą sytuacje kryzysowe dotyczące zabytków nie były przedmiotem analiz prowadzonych w celu poprawy ochrony zabytków na wypadek wystąpienia kolejnych sytuacji kryzysowych.

Powiat Wschowski nie prowadził także wspólnych kontroli, ćwiczeń, analizy ryzyk z innymi służbami, organami, instytucjami (np. WKZ, jednostkami Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Inspekcji Nadzoru Budowlanego, organizacjami społecznymi) na rzecz ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych.

(dowód: akta kontroli str. 302-305)

Odnosnie ewentualnych trudności i ograniczeń (w szczególności związanych z obowiązującym prawem i rozwiązaniami organizacyjnymi) w sprawowaniu skutecznej ochrony nad zabytkami na wypadek sytuacji kryzysowych:

Starosta podał, że: *Do takich trudności czy ograniczeń zaliczyłbym przede wszystkim:*

- *brak lub ograniczone środki finansowe. Działania zapobiegawcze i przygotowawcze na wypadek sytuacji kryzysowych wymagają istotnych nakładów finansowych, na które nie zawsze stać jednostki samorządu terytorialnego, jak i właścicieli prywatnych;*
- *brak pełnej i rzetelnej informacji o zabytkach zlokalizowanych na obszarze poszczególnych gmin/powiatów – zasadnym byłoby stworzenie jednolitej, ogólnopolskiej bazy danych w formie elektronicznej dostępnej dla wszystkich zainteresowanych;*
- *brak kategoryzacji zabytków. Obecnie rejestr zabytków stawia wszystkie wpisane do niego obiekty na równej pozycji, bez jakiegokolwiek wartościowania ich. W odniesieniu do zagadnienia ochrony zabytków na wypadek sytuacji kryzysowych, występuje jednak trudność w wyodrębnieniu priorytetów. Wiadomo, iż nie ma praktycznych możliwości zapewnienia równoczesnej i równorzędnej ochrony wszystkim obiektom wpisanym do rejestru zabytków, nie*

wspominając już o ewidencji zabytków. Zatem, brak jest w regulacjach prawnych, konieczności wskazywania obiektów o najwyższej wartości, które wytypowane byłyby do priorytetowej ochrony na wypadek sytuacji kryzysowych, zarówno na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym jak i gminnym;

- brak dostatecznej, profesjonalnej wiedzy wśród pracowników samorządowych o zasadach i sposobie realizacji zadań dotyczących ochrony zabytków, w szczególności na wypadek sytuacji kryzysowych.

(dowód: akta kontroli str. 306-311)

Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego wyjaśnił, że:

- Problemy natury finansowej. Funkcjonowanie rezerwy celowej w budżecie powiatu na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego dotyczy wyłącznie sytuacji kryzysowych, czyli fazy reagowania. Ponieważ trudno jest określić granice sytuacji kryzysowej w mojej ocenie zasadnym byłaby możliwość wykorzystania środków z tej rezerwy na realizację innych zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym np. zakup niezbędnego sprzętu, materiałów i wyposażenia ratowniczego, pokrywanie kosztów działań ratowniczych, usług na rzecz usuwania skutków sytuacji kryzysowych.
- Problemy natury organizacyjnej. Trudności organizacyjne w utworzeniu i funkcjonowaniu Powiatowych Centrów Zarządzania Kryzysowego zapewniających całodobowy przepływ informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego. Utworzenie tych jednostek wymagałoby istotnego wzmocnienia kadrowego (dyżury całodobowe) i finansowego (koszty związane z dodatkowym zatrudnieniem), na co samorządy nie mają wystarczających środków.

Ponadto w sytuacji wystąpienia zdarzeń noszących znamiona kryzysu, powstaje problem błyskawicznego zakupu niezbędnych materiałów na rzecz prowadzonej akcji ratowniczej. W Powiecie Wschowskim z uwagi na moje dobre kontakty z lokalnymi przedsiębiorcami nie byłoby problemu z pozyskaniem tych materiałów z odroczonym terminem płatności na podstawie dokumentów WZ i wystawionych w terminie późniejszym faktur VAT za pobrane materiały. Jednak takie działania wynikają z dobrej woli przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, a nie rozwiązań systemowych. Dlatego wartym rozważenia jest zapewnienie Wydziałowi Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego we Wschowie kart przedpłaconych pozwalających na dokonywanie niezbędnych zakupów materiałów na potrzeby prowadzonych działań ratowniczych.

(dowód: akta kontroli str. 335-336)

Ustalono, że z uwagi na brak zadań uprawniających do wykorzystania rezerwy celowej na zdania z zakresu zarządzania kryzysowego w roku 2016 – w kwocie 50,0 tys. zł, a w roku 2017 – w kwocie 62,0 tys. zł nie finansowano z rezerwy żadnych wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 331)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości:

Ocena częściowa

W związku z informacjami o możliwości wystąpienia sytuacji kryzysowych Powiat nie powiadamiał zarządców (administratorów) zabytków będących w posiadaniu Powiatu o zagrożeniach (ryzykach) związanych w wystąpieniem ww. sytuacji kryzysowych oraz nie podejmował innych przedsięwzięć zapobiegawczych i zabezpieczających.

Należy jednak zauważyć, że wskutek ww. sytuacji kryzysowych nie doszło do uszkodzeń zabytków należących do Powiatu.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁷, wnosi o:

1. Dokonanie przeglądu oraz aktualizacji zadań i obowiązków przypisanych poszczególnym komórkom / pracownikom Starostwa w celu zapewnienia kompleksowej i spójnej realizacji zadań w obszarze opieki nad zabytkami i ochrony zabytków.
2. Sporządzenie powiatowego programu opieki nad zabytkami stosownie do wymogów określonych w przepisach u.o.z.
3. Opracowanie planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych i włączenie powiatowego planu ochrony zabytków do Planu Obrony Cywilnej Powiatu Wschowskiego.
4. Prowadzenie wykazu udzielonych dotacji oraz informowanie innych organów uprawnionych do udzielania dotacji o fakcie udzielenia dotacji z budżetu Powiatu.
5. Opracowanie planu wykorzystania powiatowego zasobu nieruchomości stosownie do wymogów określonych w przepisach ustawy o gospodarce nieruchomościami.
6. Dokonanie aktualizacji Planu Obrony Cywilnej Powiatu Wschowskiego stosownie do wymogów wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju oraz zapisów tego Planu.
7. Dokonanie przeglądów okresowych (5-letnich) stanu technicznego użytkowanych obiektów zabytkowych (Szkola Podstawowa Specjalna nr 4, I Zespół Szkół im. S. Staszica) stosownie do wymogów ustawy Prawo budowlane.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 21 czerwca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Kontroler:
Mariusz Kniat
doradca prawny

p.o. Dyrektora
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
podpis

²⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.

